

Handläggare

Helena Widegren

Enhetschef Drift och förvaltning Allmän Plats

Teknik- och serviceförvaltningen

Återrapportering – sand mot halka

Förslag till beslut

Tekniska nämnden beslutar att:

1. godkänna återrapportering av provperioden för sandhämtning i kransorterna,
2. införa möjlighet för privatpersoner att hämta sand i mindre mängd från entreprenörernas upplag i kransorterna tills vidare.

Beskrivning av ärendet

Tekniska nämnden beslutade i januari 2025 att bifalla ett medborgarförslag om att under en provperiod tillhandahålla sand för halkbekämpning till privata fastighetsägare i kransorterna. Provperioden skulle pågå till och med den 30 april 2025 och därefter följas upp. Uppföljningen har genomförts i ett senare skede än planerat, vilket innebär att åtgärden även har tillämpats under vintersäsongen 2025/2026.

Syftet med åtgärden har varit att underlätta för privata fastighetsägare att uppfylla sitt ansvar för halkbekämpning i anslutning till den egna fastigheten, genom att möjliggöra hämtning av mindre mängder sand i närområdet i stället för enbart vid Ågatan i Enköping. Under perioden har sand kunnat hämtas vid entreprenörernas upplag i Grillby, Lillkyrka, Hummelsta, Fjärdhundra och Örsundsbro. Information om möjligheten har kommunicerats via kommunens webbplats.

Utvärderingen visar att nyttjandet av sandupplagen har varit mycket begränsat. Samtidigt har åtgärden inte medfört någon mätbar

kostnadsökning. Den tidigare uppskattade kostnaden har därmed inte realiserats, vilket tyder på att uttaget har varit så lågt att det rymts inom entreprenörernas normala svinnmarginaler.

Det begränsade nyttjandet indikerar att behovet av kommunalt tillhandahållen sand i kransorterna är lägre än vad som initialt antogs, sannolikt eftersom många hushåll redan har tillgång till sand via samfälligheter, bostadsrättsföreningar eller andra lokala lösningar. Samtidigt visar genomförandet att åtgärden är praktiskt genomförbar och kan erbjudas utan att medföra merkostnader av betydelse. Mot denna bakgrund bedöms den ekonomiska risken med att behålla åtgärden som låg.

Åtgärden bör fortsatt betraktas som en serviceinsats, då kommunen inte har någon skyldighet att tillhandahålla sand till privatpersoner. Sammantaget bedöms det som rimligt att behålla möjligheten att hämta sand i kransorterna tills vidare, då det ger en ökad tillgänglighet för de invånare som har behov av det, utan att innebära någon väsentlig påverkan på driftbudgeten.

Ekonomiska konsekvenser

Inför provperiodens start upprättades en ekonomisk prognos som indikerade en möjlig kostnadsökning om cirka 30 000 kronor, motsvarande 6 000 kronor per upplag. Prognosen baserades på ett antaget ökat uttag om cirka 12 ton per upplag. Det faktiska utfallet för perioden februari till april 2025 visar att någon mätbar kostnadsökning inte har uppstått. Uttaget av sand från privatpersoner har varit försumbart och har kunnat hanteras inom ordinarie driftbudget. Inte heller under den fortsatta tillämpningen under vintersäsongen 2025/2026 har några ökade kostnader kunnat identifieras.

Mot denna bakgrund bedöms en fortsatt möjlighet att hämta sand i kransorterna kunna hanteras inom befintliga ekonomiska ramar och inte medföra någon betydande ekonomisk påverkan.

Sociala eller miljömässiga konsekvenser

En fortsatt möjlighet att hämta sand i kransorterna bedöms ha positiva sociala konsekvenser genom att underlätta för privata fastighetsägare att utföra halkbekämpning i anslutning till den egna fastigheten. Detta kan bidra

till ökad trygghet och tillgänglighet i utemiljön, särskilt under perioder med vinterväglag.

Åtgärden bedöms även ha positiva miljömässiga effekter. Genom att erbjuda upphämningsplatser i kransorterna minskar behovet av resor till centrala Enköping, vilket kan bidra till minskade transporter och därmed lägre utsläpp. Samtidigt visar utvärderingen att nyttjandet av tjänsten är begränsat, vilket innebär att de faktiska effekterna är relativt små.

Beslutsunderlag

Följande handlingar har legat till grund för beslutet:

- Tjänsteskrivelse 2026-04-09
- PM- sand mot halka 2026-04-09

Ansvariga tjänstepersoner

Tjänsteskrivelsen är fastställd av följande:

- Anna Sjödin, förvaltningschef
- Andreas Holking, verksamhetschef, allmän plats

Sändlista

- Kommunfullmäktige, för kännedom
- Förslagsställaren, för kännedom